

Panduro Hobby AS

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis 2024

Dette dokumentet utgjør Panduro Hobby AS' redegjørelse i henhold til § 5 i lov om åpenhet om foretak og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven).

Panduro Hobby AS
Kråkerøyveien 2B, 1671 Kråkerøy, Norge
2025-05-19

Generell informasjon

Panduro er i dag et markedsledende hobbykonsern med kunder i 7 land, ca. 900 medarbeidere (145 i Norge) en omsetning på ca. 1,2 milliarder SEK. Sortimentet av hobbymateriell og kreative artikler er en kombinasjon av egenutviklede produkter og produkter fra andre varemerker. Produktene i våre egne varemerker produseres i samarbeid med eksterne produsenter. Panduro har ca. 26 000 forskjellige produkter i sitt sortiment og samarbeider med ca. 360 produktleverandører. Produktsortimentet omfatter en rekke ulike produkttyper og materialer som for eksempel leker, kjemiske produkter, tekstiler, smykker samt tre- og papirprodukter.

Størstedelen av salget vårt skjer direkte til forbrukere gjennom våre fysiske butikker og e-handel (22 butikker i Norge). Vi har også Business-to-Business-salg der kundene er lokale butikker og samarbeid med større detaljhandelskjeder.

Omtrent 63 % av salget består av våre egne merkevarer. I tillegg finnes det et stort utvalg av andre etablerte merkevarer og et bredt utvalg av mindre kjente merkevarer. Leverandørbasen for våre egne merkevarer består av både fabrikker og agenter.

Av produktene i sortimentet (målt i innkjøpt mengde basert på vekt) har 51 prosent Europa som opprinnelsesregion, 48 prosent Asia og de resterende 1 prosentene kommer fra andre deler av verden.

Produkter som selges i Norden, kjøpes inn sentralt fra hovedkontoret i Sverige og distribueres derfra. Leverandørene til Panduro Hobby AS forhandles derfor via det svenske morselskapet og styres ut fra de prinsippene som gjelder der. Panduros bærekraftsarbeid, og dermed også arbeidet med menneskerettigheter og miljø due diligence, styres fra det svenske morselskapet.

Retningslinjer og prosedyrer

Panduros bærekraftstrategi (som gjelder for alle skandinaviske selskaper) vil i årene som kommer være retningsgivende for hvordan vi sammen skal arbeide med bærekraft. Strategien tar utgangspunkt i de fire globale bærekraftsmålene som vi anser som mest relevante for Panduro. Ett av disse er mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst. Innenfor dette målet har vi to fokusområder som er styrende for arbeidet vårt: å arbeide med ansvarlige leverandører og å være en attraktiv arbeidsgiver. Arbeidet med fokusområdet ansvarlige leverandører har bestått i å etablere et system for aktsomhetsvurderinger og begynne å gjennomføre analyser av de største leverandørene våre.

I Panduro har vi en etisk kodeks for leverandører som heter *Panduro Supplier Code of Conduct (CoC)*. Denne koden er det viktigste styringsdokumentet vi har for å opprettholde gode sosiale forhold i verdikjeden vår. Vår CoC inneholder krav til leverandørene når det gjelder lønn, helse og sikkerhet, overtidssarbeid, fagorganisering av ansatte osv. Panduros syn på samfunnsansvar kommer også til uttrykk i en rekke andre eksterne og interne retningslinjer.

Følgende retningslinjer på dette området gjelder for leverandørene våre:

- Panduro Supplier Code of Conduct,
- Panduro Animal Welfare Policy,
- Panduro Wooden and Paper Declaration og,
- produktspesifikke krav for ulike produkttyper.

Følgende retningslinjer på dette området er etablert for våre medarbeidere:

- Miljø- og ansvarspolicy,
- Personalthåndbok
- Retningslinjer for mangfold og trakassering/mobbing/diskriminering,
- Arbeidsmiljøpolicy
- Policy mot bestikkelser og korrupsjon og,
- Whistle blower - Policy for Varsling.

Vi har etablert et system for mottak og håndtering av klager via en egen e-postadresse apenhetsloven@panduro.no. Innkommende e-poster til denne adressen besvares med et autosvar med informasjon og en lenke til nettsidene våre om disse spørsmålene. Spørsmålene håndteres deretter i henhold til en prosedyre som er etablert av selskapets norske kundeservice sammen med avdelingen for bærekraft og produktsikkerhet (Regulatory). For våre medarbeidere (inkludert innleid personale osv.) har vi en anonym varslingskanal tilgjengelig via intranettet vårt. Som en del av introduksjonsprogrammet vårt gir vi nyansatte opplæring i varslingsprosedyren vår og hvordan vi håndterer og handler i tilfelle kritikkverdige forhold i virksomheten vår. Hvis det kommer inn en sak via varslingskanalen, behandles den av Panduros varslingskomité, som ved behov sammenkalles av Panduros HR-sjef.

Vår due diligence av leverandører

Panduro har etablert et system og en prosedyre for å gjennomføre risikovurderinger (due diligence-vurderinger) av leverandørkjedene våre. Det overordnede ansvaret for hele systemet for aktsomhetsvurderinger (på områdene miljø, sosiale forhold og korrupsjon) ligger hos hele ledergruppen, med Range and Merchandise Director som kontaktpunkt. I ledergruppen for det svenske selskapet inngår daglig leder i Panduro Hobby AS. Avdelingen for bærekraft og produktsikkerhet (Regulatory) har ansvaret for å gjennomføre og administrere risikovurderingene. Regulatory har også ansvaret for å sammenstille resultatene av risikovurderingene og kommunisere dem til ledelsen og resten av organisasjonen. Kategoriteamene som arbeider med sortimentsutvikling og innkjøp, har det operative ansvaret for de tiltakene som iverksettes, og for å følge opp de leverandørene som hvert team har ansvar for. Det operative ansvaret er lagt til dem fordi det er de som har den mest regelmessige kontakten med leverandørene.

Alle våre leverandører av salgsprodukter (ca. 400 leverandører) og transportører av varer har undertegnet våre etiske retningslinjer for leverandører (CoC). Leverandører av andre tjenester og varer har imidlertid ennå ikke undertegnet våre etiske retningslinjer. Leverandørbasen til vårt norske selskap består av ca. 200 leverandører og består i stor grad av norske selskaper som muliggjør driften av butikkene våre. Vi har derfor valgt å prioritere videre oppfølging av de leverandørene av vårt sortiment som det svenske selskapet handler med. Dette fordi de ofte består av komplekse leverandørkjeder over hele verden, og risikoen for alvorlige brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold vurderes derfor som større blant disse leverandørenes leverandørkjeder.

Panduro har gjennomført en overordnet risikovurdering av produktkategoriene i sortimentet vårt. Ved å identifisere råvarer og produksjons- og opprinnelsesland for disse produkttypene har vi deretter brukt et sett med generelle risikoindekser (for menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og korrupsjon) for å vurdere risikoen. Vi har ikke risikovurdert alle produkter fordi vi har så mange, men risikovurderingen gir oss et godt grunnlag for å se hvor det finnes vesentlige risikoer i leverandørkjeden vår. I metodikken har vi brukt et worst case-scenario for hver produktgruppe, der opprinnelseslandet i leverandørkjedene med høyest risikonivå er brukt i analysen. Hvis vi har en produktgruppe der vi kjøper produkter fra både Kina og Italia, har vi gjort vurderingen for Kina.

Deretter har vi prioritert risikoene med høyest risikonivå for produkttyper med størst innkjøpsvolum. Risikoer knyttet til menneskerettigheter har også blitt prioritert.

Vi har også implementert et digitalt verktøy for å analysere bærekraftsrisikoen hos produktleverandørene våre. Verktøyet er i første omgang basert på at leverandørene våre svarer på noen få spørsmål med grunnleggende informasjon om for eksempel hvor de opererer, underleverandører og omsetning. Dette genererer en innledende risikoanalyse på tre områder: miljø, sosiale forhold og korrupsjon. For risiko knyttet til sosial bærekraft og dermed menneskerettigheter er analysen basert på Amfori BSCI Country Risk Classification-indeksen, for miljø brukes Yale Environmental Performance Index (EPI), og for korrupsjon brukes Corruption Preception Index (CPI).

I et andre trinn gjennomfører leverandørene en egevaluering der de svarer på en rekke spørsmål om sine retningslinjer, kontrakter og praksis på hvert område (miljø, sosiale forhold og korrupsjon). Leverandørene blir også bedt om å dele sine viktigste retningslinjer på dette området med oss. Analysen av risikoen basert på driftslandet veies deretter opp mot de retningslinjene og andre som leverandøren har på plass for å redusere bærekraftsrisikoen. Basert på dette får vi et estimat av hvilke leverandører som har høy eller lav risiko knyttet til disse tre hovedområdene for bærekraft.

Etter risikoanalysen i systemet blir leverandørene prioritert på en skala fra 1-3, der prioritet 1 er høy risiko og prioritet 3 er lav risiko. Denne prioriteringen er dels basert på risikovurderingen fra det digitale verktøyet, dels på Panduros opplevde samarbeid med leverandøren og annen dokumentasjon som de har sendt inn. For de leverandørene som har blitt prioritert som prioritet 1, har vi deretter implementert en prosedyre for å arbeide videre med å undersøke dem. Prioriteringen av leverandørene gjennomgås årlig etter at utsendelsen er gjennomført.

For tre- og papirprodukter gjennomføres det en egen aktsomhetsvurdering i henhold til tømmerforordningen. I det videre arbeidet med aktsomhetsvurderinger planlegger vi å utvikle prioriteringen av produkttyper og råmaterialer med høyere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeid.

Negative konsekvenser og risiko

Vi har ikke funnet noen faktiske negative konsekvenser. Gjennom vår overordnede risikovurdering har vi imidlertid identifisert og prioritert følgende vesentlige risikoer for negativ påvirkning:

- Tvangsarbeid, Kina
- Ingen organisasjonsfrihet og ingen streikerett, Kina
- Omfattende overtid, Kina
- Korrupsjon, Kina

Disse risikoene finnes for en rekke produktgrupper som leker, tekstiler, kjemiske produkter, tre- og papirprodukter.

Vår innledende risikovurdering av leverandørene våre i det digitale verktøyet viser at 50 prosent av leverandørene faller inn under høy risiko i den sosiale risikovurderingen. Av disse har rundt 60 prosent retningslinjer og kontraktvilkår med underleverandørene sine når det gjelder etterlevelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter. Vi ser også at det er svært komplisert å vurdere den faktiske risikoen for spesifikke produkter og leverandører når man arbeider med agenter som kjøper produkter fra mange ulike underleverandører og fra mange ulike fabrikker. Spesielt når det gjelder europeiske leverandører som ofte ikke ønsker å dele informasjon om leverandørkjedene sine.

En generell risiko vi kan se i verktøyet vårt, er også at det er uoverensstemmelser i svarene fra leverandørene. Vi kan for eksempel se at noen leverandører ikke har svart sannferdig på spørsmålene og ikke ønsker å dele informasjon om underleverandørene sine fordi det ennå ikke er et lovkrav i landene der de aktive.

Tiltak

For å redusere risikoen for de vesentlige risikoene som er prioritert gjennom vår analyse, har vi i løpet av året undersøkt muligheten for å flytte innkjøp av visse produkter til underleverandører som kan gi oss kontrollrapporter i henhold til tredjepartskontroller utført av for eksempel Amorf BSCI eller ICTI Care (for leker). Det samme gjelder selvfølgelig for nye innkjøp av varer fra risikoland. Innkjøp av tre- og papirprodukter flyttes i mange tilfeller til leverandører som kan forsyne oss med produkter fra FSC-sertifisert råvare eller andre kontrollerte kilder, noe som reduserer risikoen for både mennesker og miljø. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Vi har etablert en prosess der vi har interne møter med de ansvarlige kategoriteamene og Regulatory for å diskutere mulig fremtidig arbeid med leverandører der vi har vurdert at det er en betydelig risiko for negative konsekvenser (prioritet 1). I løpet av året har vi hatt diskusjoner med og gjennomført en rekke besøk hos noen av disse leverandørene. Vi oppfordret da leverandørene til for eksempel å utarbeide flere kravdokumenter og kontraktsvilkår for leverandørene og etablere egne oppfølgingsprosesser. Vi har også gjennomført flere besøk hos leverandørene våre i Kina, men utfordringen ligger ofte i å nå lenger ned i verdikjeden og risikoene som finnes der.

For å jobbe videre med alle prioriterte vesentlige risikoer vi ser, planlegger vi å utvikle og distribuere en ny versjon av våre etiske retningslinjer for leverandører i 2025, blant annet for å stille tydeligere krav til aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter hos underleverandørene våre. Forhåpentligvis kan dette føre til at flere leverandører i neste ledd har tydeligere kontraktsvilkår om menneskerettigheter og arbeidsrett med sine leverandører og etablerer egne oppfølgingsprosesser.

Innkjøpsrutinene våre anses i dag ikke å bidra til risiko for omfattende overtid, men det er likevel en risiko for dette på grunn av vår tilstedeværelse i regioner der dette er vanlig. Årsakene er dels å sikre at vi får leveranser i tide, og dels å unngå å legge unødvendig press på leverandørene. I 2025 vil vi i dialog med leverandørene undersøke den potensielle effekten vår innkjøpspraksis kan ha på bruken av overtid. Dette gjelder spesielt i dialogen med nye leverandører. Vi vil gjennomgå innkjøpspraksisen vår og eventuelt tilpasse den, for eksempel gjennom lengre leveringstider eller bedre prognoser. Dette for å styrke snarere enn å undergrave leverandørenes evne til å oppfylle våre krav til samfunnsansvar (anstendig arbeidstid).

Som et ledd i utviklingen av arbeidet med å redusere risikoen for korrupsjon i innkjøpskjeden (spesielt i Kina), planlegger vi å styrke vårt interne antikorrupsjonsarbeid i 2025. Vi planlegger å identifisere hvilke av Panduros medarbeidere som har størst risiko for å bli tilbudt bestikkelser eller andre former for uautorisert påvirkning. Disse medarbeiderne vil deretter gjennomgå intern opplæring i vår policy mot bestikkelser og korrupsjon. Dette skal øke den interne kunnskapen om risikoen for korrupsjon i kontakten med leverandørene og forhåpentligvis føre til at risikoen for slike hendelser i kjeden som er i direkte kontakt med Panduro, reduseres.

I 2025 planlegger vi å gjøre vår anonyme varslingskanal tilgjengelig også for eksterne interessenter via nettsiden vår for å forbedre håndteringen og tydeliggjøre muligheten for rapportering. Vi håper at dette vil gjøre det enklere å identifisere eventuelle faktiske negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendig arbeid i leverandørkjeden vår.

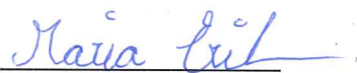
Panduro Hobby AS

Det fremgår av åpenhetsloven § 5 at virksomheter omfattet av åpenhetsloven har plikt til å offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger de har gjort i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper (jf. §4).

Styret i Panduro Hobby AS bekrefter med dette å ha mottatt og lest innholdet i dette dokumentet som også danner grunnlaget for vår redegjørelse:

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024
Panduro Hobby AS
(2025-05-20, Malmö)

Maria Eriksson
Daglig leder og styremedlem

Philip Mossinger
Styrets leder

Rebecka Hoolmé
Styremedlem